

I

(Atti leġiżlattivi)

DIRETTIVI

DIRETTIVA (UE) 2016/943 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-8 ta' Ġunju 2016

dwar il-protezzjoni ta' konoxxenza u ta' informazzjoni kummerċjali kunfidenzjali (sigrieti kummerċjali) kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali tagħhom

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Komitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja ⁽²⁾,

Billi:

- (1) In-negozji u l-istituzzjonijiet ta' riċerka mhux kummerċjali jinvestu fil-ksib, l-iżvilupp u l-applikazzjoni tal-konoxxenza u l-informazzjoni, li hija l-ingredjent ewlieni tal-ekonomija tal-gharfien u taġhti vantaġġ kompetittiv. Dan l-investiment fil-ġenerazzjoni u l-applikazzjoni ta' kapital intellettwali huwa fattur determinanti fir-rigward tal-kompetittività u l-prestazzjoni relatata mal-innovazzjoni tagħhom fis-suq u għalhekk il-qliġ tagħhom mill-investiment, li huwa l-motivazzjoni fil-bażi tar-riċerka u l-iżvilupp tan-negozju. In-negozji jirrikorru għal mezzi differenti biex jadattaw ir-riżultati tal-attivitajiet relatati mal-innovazzjoni tagħhom meta il-ftuh ma jippermettix l-isfruttament sħiħ tal-investiment tagħhom fir-riċerka u l-innovazzjoni. L-użu ta' drittijiet ta' proprjetà intellettuali bħal privattivi, drittijiet ta' disinn jew drittijiet tal-awtur huwa waħda minn tali mezzi. Mezz ieħor għall-ksib tar-riżultati tal-innovazzjoni huwa l-protezzjoni tal-aċċess u l-isfruttament tal-gharfien li huma ta' valur għall-entità u mhux maġhrufa hafna. Tali konoxxenza u informazzjoni kummerċjali ta' valur, li tinzamm mistura u bl-intenzjoni li tibqa' kunfidenzjali tissejjah sigriet kummerċjali.
- (2) In-negozji, irrispettivament mid-daqs tagħhom, jaġhtu valur lis-sigrieti kummerċjali daqs il-privattivi u forom ohra ta' dritt ta' proprjetà intellettuali. Huma jużaw il-kunfidenzjalità bħala għodda ta' ġestjoni tal-innovazzjoni u l-kompetittività tan-negozju u r-riċerka, u rigward firxa diversa ta' informazzjoni, li testendi lil hinn mit-tagħrif teknoloġiku għal data kummerċjali bħal informazzjoni fuq il-konsumaturi u l-fornituri, il-pjanijiet tan-negozju, u r-riċerka u l-istrategġji tas-suq. L-intrapriži żgħar u ta' daqs medju (SMEs) jaġhtu iktar valur lis-sigrieti kummerċjali

⁽¹⁾ ĠU C 226, 16.7.2014, p. 48.

⁽²⁾ Il-Požizzjoni tal-Parlament Ewropew tal-14 ta' April 2016 (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u d-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-27 ta' Mejju 2016.

u jiddependu iktar fuqhom. Bil-protezzjoni ta' tali firxa wiesgħa ta' konossenza u informazzjoni kummerċjali, kemm bhala haġa komplementari jew bhala alternattiva għad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali, is-sigriet kummerċjali jippermettu lill-kreaturi u lill-innovaturi jiksbu profitt mill-holqien jew l-innovazzjoni tagħhom u, għalhekk, huma partikolarment importanti għall-kompetittività tan-negozju kif ukoll għar-riċerka u l-iżvilupp u l-prestazzjoni relatata mal-innovazzjoni.

- (3) L-innovazzjoni miftuħa hija katalist għal ideat godda li jissodisfaw il-htigiet tal-konsumaturi u jindirizzaw l-isfidi tas-soċjetà, u tghin lil dawk l-ideatisibu triqthom lejn is-suq. Tali innovazzjoni hija lieva importanti għall-holqien ta' għarfien ġdid u tinfed l-iżvilupp ta' mudelli ta' negozju godda u innovattivi bbażati fuq l-użu ta' għarfien maħluq b'mod kongunt. Ir-riċerka kollaborattiva, inkluża l-kooperazzjoni transkonfinali, hija partikolarment importanti biex iżżid il-livelli ta' riċerka u żvilupp tan-negozju fi hdan is-suq intern. Id-disseminazzjoni tal-għarfien u l-informazzjoni għandha tiġi kkunsidrata li hija essenzjali sabiex jiġu żgurati opportunitajiet ta' żvilupp għan-negozju li jkunu dinamici, pożittivi u ugwali, b'mod partikolari għall-SMEs. F'suq intern fejn l-ostakli għall-kollaborazzjoni transkonfinali huma minimizzati u fejn il-kooperazzjoni ma tiġix distorta, il-kreazzjoni intellettuali u l-innovazzjoni għandhom ihegġu investment fi proċessi, servizzi u prodotti innovattivi. Tali ambjent li jwassal għall-kreazzjoni intellettuali u l-innovazzjoni, u fejn il-mobilità tal-impjeg mhijiex ostakolata, huwa importanti wkoll għat-tkabbir fl-impjegi u għat-titjib tal-kompetittività tal-ekonomija tal-Unjoni. Is-sigriet kummerċjali għandhom rwol importanti fil-protezzjoni tal-iskambju tal-għarfien bejn in-negozji, inklużi b'mod partikolari l-SMEs, u l-istitutuzzjonijiet ta' riċerka kemm fi hdan kif ukoll bejn il-fruntieri tas-suq intern, fil-kuntest tar-riċerka u l-iżvilupp, u l-innovazzjoni. Is-sigriet kummerċjali huma fost l-aktar forma użata ta' protezzjoni tal-kreazzjoni intellettuali u tal-konossenza innovattiva min-negozji, iżda huma fl-istess hin l-inqas protetti mill-qafas legali tal-Unjoni eżistenti kontra l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali minn partijiet oħra.
- (4) In-negozji innovattivi huma dejjem aktar esposti għal Prattiki qarrieqa bil-għan li jużaw b'mod qarrieq sigriet kummerċjali, bhal serq, ikkupjar mhux awtorizzat, spjunaġġ ekonomiku jew il-ksur tar-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità, kemm minn ġewwa kif ukoll minn barra l-Unjoni. Żviluppi reċenti, bhalma huma l-globalizzazzjoni, iż-żieda fl-esternalizzazzjoni, perijodi itwal ta' katini tal-provvista u ż-żieda fl-użu tat-teknoloġija tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni, jikkontribwixxu biex jiżied ir-riskju ta' dawk il-prattiki. Il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali jikkompromettu l-abbiltà legittima tad-detenturi tas-sigriet kummerċjali li jiksbu redditu tal-prekursur mill-isforzi tagħhom relatati mal-innovazzjoni. Mingħajr mezzi legali effettivi u komparabbli biex jiproteġu s-sigriet kummerċjali madwar l-Unjoni, huma mhedda l-inċentivi biex wiehed jinvolvi ruhu f'attività transkonfinali relatata mal-innovazzjoni fi hdan is-suq intern u s-sigriet kummerċjali ma humiex f'pożizzjoni li jilhq u l-potenzjal tagħhom bhala muturi tat-tkabbir ekonomiku u l-impjegi. Għalhekk, l-innovazzjoni u l-kreattività huma skoraggiti u l-investment jonqos, u dan jaffettwa l-funzjonament bla xkiel tas-suq intern u jimmina l-potenzjal tiegħu li jsaħħah it-tkabbir.
- (5) L-isforzi internazzjonali magħmula fil-qafas tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ biex tiġi indirizzata din il-problema wasslu għall-konkluzjoni tal-Ftehim dwar l-Aspetti Relatati mal-Kummerċ tal-Proprietà Intellettuali (il-Ftehim TRIPS). Il-Ftehim TRIPS jinkludi, fost l-oħrajn, dispożizzjonijiet dwar il-protezzjoni tas-sigriet kummerċjali kontra l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tagħhom minn partijiet terzi, li huma standards internazzjonali komuni. L-Istati Membri kollha, kif ukoll l-Unjoni nnifisha, huma marbuta b'dan il-Ftehim li ġie approvat bid-Deciżjoni tal-Kunsill 94/800/KE ⁽¹⁾.
- (6) Minkejja l-Ftehim TRIPS, hemm differenzi importanti fil-legiżlazzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-protezzjoni tas-sigriet kummerċjali kontra l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tagħhom minn persuni oħra. Pereżempju, mhux l-Istati Membri kollha adottaw definizzjonijiet nazzjonali tas-sigriet kummerċjali jew il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, għalhekk l-għarfien dwar l-iskop tal-protezzjoni mhuwiex faċilment faċilment aċċessibbli u dak l-iskop huwa differenti madwar l-Istati Membri. Barra minn hekk, ma hemmx konsistenza fir-rigward tar-rimedji disponibbli tal-liġi ċivili fil-każ tal-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali u l-ordnijiet ta' waqfien u ebda tkomplija mhux dejjem ikunu disponibbli fl-Istati Membri kollha kontra partijiet terzi li ma jkunux kompetituri tad-detentur legittimu tas-sigriet kummerċjali. Id-diverġenzi jeżistu wkoll madwar l-Istati Membri fir-rigward tat-trattament ta' parti terza li kisbet sigriet kummerċjali in bona fede iżda sussegwentement tiskopri, waqt l-użu, li l-ksib ġie minn ksib illegali preċedenti ta' parti oħra.
- (7) Ir-regoli nazzjonali jvarjaw ukoll dwar jekk id-detenturi legittimi ta' sigriet kummerċjali jistgħux ifittxu l-querda ta' oġġetti prodotti minn partijiet terzi li jużaw illegalment sigriet kummerċjali jew ir-ritorn jew il-querda ta'

⁽¹⁾ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 94/800/KE tat-22 ta' Diċembru 1994 dwar il-konkluzjoni f'isem il-Komunità Ewropea, fejn għandhom x'jaqsmu affarijiet fil-kompetenza tagħha, fuq il-ftehim milhuq fil-Laqgħa ta' negozjati multilaterali fl-Urugwaj (1986-1994) (ĠU L 336, 23.12.1994, p. 1).

kwalunkwe dokumenti, fajls jew materjal li jkun fihom jew li jinkorporaw il-ksib jew l-użu illegali tas-sigriet kummerċjali. Barra minn hekk, ir-regoli nazzjonali applikabbli dwar il-kalkolu ta' danni mhux dejjem iqisu n-natura intangibbli tas-sigrieti kummerċjali, li jagħmilha diffiċli biex wiehed juri l-profitti attwali mitlufa jew l-arrikkiment iġust tal-kontraventur fejn ebda valur fis-suq jista' jiġi stabbilit għall-informazzjoni inkwistjoni. Ftit Stati Membri biss jippermettu l-applikazzjoni ta' regoli astratti dwar il-kalkolu tad-danni abbażi ta' royalty jew miżata raġonevoli li setgħet kienet dovuta li kieku kienet teżisti liċenzja għall-użu tas-sigriet kummerċjali. Barra minn hekk, diversi regoli nazzjonali ma jipprevedux protezzjoni adegwata tal-kunfidenzjalità tas-sigriet kummerċjali fejn id-detentur tas-sigriet kummerċjali jintroduċi pretensjoni għal allegat ksib, użu jew żvelar illegali ta' sigriet kummerċjali minn parti terza, u b'hekk titnaqqas l-attrazzjoni tal-miżuri u r-rimedji eżistenti u tidgħajjef il-protezzjoni offruta.

- (8) Id-differenzi fil-protezzjoni legali tas-sigrieti kummerċjali previsti mill-Istati Membri jimplikaw li s-sigrieti kummerċjali ma jgawdux livell ekwivalenti ta' protezzjoni madwar l-Unjoni, haġa li twassal għal frammentazzjoni tas-suq intern f'dan il-qasam u li jdgħajjef b'mod ġenerali l-effett dissważiv tar-regoli rilevanti. Is-suq intern huwa affettwat sa fejn u sakemm dawn id-differenzi jnaqqsu l-inċentivi għan-negozji li jidhlu għal attività ekonomika transkonfinali relatata mal-innovazzjoni, inkluża kooperazzjoni ta' riċerka jew produzzjoni ma' imsieħba, esterna-lizzazzjoni jew investment fi Stati Membri oħra, li jiddependu mill-użu ta' informazzjoni protetta bhala sigriet kummerċjali. Riċerka u żvilupp transkonfinali kif ukoll attivitajiet relatati mal-innovazzjoni, inkluż kummerċ relatat mal-produzzjoni u sussegwentement ta' natura transkonfinali, ser jsiru anqas attraenti u aktar diffiċli fl-Unjoni, u b'hekk naslu għal ineffiċjenzi relatati mal-innovazzjoni madwar l-Unjoni.
- (9) Barra minn hekk, jidher riskju akbar għan-negozji fi Stati Membri b'livelli komparattament iktar baxxi ta' protezzjoni, minhabba l-fatt li s-sigrieti kummerċjali jistgħu jinsterqu jew miksuba b'xi mod ieħor illegali ieħor iktar faċilment. Dan iwassal għal allokkazzjoni ineffiċjenti tal-kapital għal innovazzjoni li ssahħah it-tkabbir fi hdan is-suq intern minhabba n-nefqa akbar fuq miżuri protettivi li jikkompensaw għan-nuqqas ta' protezzjoni legali insuffiċjenti f'xi Stati Membri. Dan jiffavorixxi wkoll attività ta' kompetituri iġusti li, wara l-ksib illegali tas-sigrieti kummerċjali, jistgħu jifirxu l-oġġetti li jirriżultaw minn tali ksib fis-suq intern kollu. Differenzi fir-regimi legiżlattivi jiffaċilitaw ukoll l-importazzjoni ta' oġġetti minn pajjiżi terzi lejn l-Unjoni permezz ta' punti ta' dħul bi protezzjoni aktar dgħajfa, meta d-disinn, il-produzzjoni jew il-kummerċjalizzazzjoni ta' dawk l-oġġetti jiddependu fuq sigrieti kummerċjali misruqa jew miksuba illegalment b'mod ieħor. B'mod ġenerali, dawn id-differenzi jfjixku l-funzjonament tajjeb tas-suq intern.
- (10) Huwa xieraq li jkun hemm provvediment għal regoli fil-livell tal-Unjoni biex issir l-approssimazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri sabiex ikun żgurat li jkun hemm livell suffiċjenti u konsistenti ta' rimedji ċivili fis-suq intern f'każ ta' ksib, użu jew żvelar illegali ta' sigriet kummerċjali. Dawk ir-regoli għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Istati Membri jipprovdu protezzjoni aktar estensivi kontra l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigrieti kummerċjali dment li s-salvagwardji previsti b'mod esplicitu f'din id-Direttiva jipproteġu l-interessi ta' partijiet oħra jiġu rispettati.
- (11) Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa l-applikazzjoni ta' regoli tal-Unjoni jew dawk nazzjonali li jirrikjedu l-iżvelar ta' informazzjoni, inklużi sigrieti kummerċjali, lill-pubbliku jew lil awtoritajiet pubbliċi. Lanqas m'għandha taffettwa l-applikazzjoni ta' regoli li jippermettu lill-awtoritajiet pubbliċi jiġbru informazzjoni għall-qadi ta' dmirijiethom, jew regoli li jippermettu jew jehtieġu kwalunkwe żvelar sussegwenti minn dawk l-awtoritajiet pubbliċi ta' informazzjoni rilevanti lill-pubbliku. Tali regoli jinkludu, b'mod partikolari, regoli dwar l-iżvelar mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni jew l-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali ta' informazzjoni relatata man-negozju li jkollhom skont ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, ir-Regolament (KE) Nru 1367/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u d-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾, jew skont regoli oħra dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti jew dwar l-obbligi ta' trasparenza tal-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali.
- (12) Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa d-dritt ta' shab soċjali li jidhlu fi ftehimiet kollettivi, fejn previst skont il-liġi tax-xogħol, fir-rigward ta' kwalunkwe obbligu li ma jiżvelawx sigriet kummerċjali jew li jillimitaw l-użu

⁽¹⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 dwar l-aċċess pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni (ĠU L 145, 31.5.2001, p. 43).

⁽²⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1367/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Settembru 2006 dwar l-applikazzjoni għall-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità tad-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-Aċċess għall-Infurmazzjoni, il-Partecipazzjoni tal-Pubbliku fit-Tehid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali (GU L 264, 25.9.2006, p. 13).

⁽³⁾ Id-Direttiva 2003/4/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Jannar 2003 dwar l-aċċess pubbliku għat-tagħrif ambjentali u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/313/KEE (GU L 41, 14.2.2003, p. 26).

tiegħu, u l-konsegwenzi għall-ksur ta' tali obbligu mill-parti soġġetta għaliha. Dan bil-kondizzjoni li kwalunkwe tali ftehim kollettiv ma jkunx jirrestringi l-eċċezzjonijiet stipulati f'din id-Direttiva meta applikazzjoni għal miżuri, proċeduri jew rimedji previsti f'din id-Direttiva għal ksib, użu jew żvelar allegat ta' sigriet kummerċjali għandha tiġi miċhuda.

- (13) Din id-Direttiva m'għandhiex tinftehem li tirrestringi l-libertà tal-istabbiliment, il-moviment liberu tal-haddiema jew il-mobilità tal-haddiema kif previst fil-liġi tal-Unjoni. Din mhijiex lanqas maħsuba biex taffettwa l-possibbiltà li jiġu konklużi ftehimiet ta' nonkompetizzjoni bejn l-impjegaturi u l-impjegati, f'konformità ma' liġi applikabbli.
- (14) Huwa importanti li wiehed jistabbilixxi definizzjoni omoġenea ta' sigriet kummerċjali mingħajr ma jirrestringi s-sugġett inkwistjoni għal protezzjoni kontra l-misapproprijazzjoni. Din id-definizzjoni għandha għalhekk tiġi mibnija b'tali mod li tkopri l-konnoxxenza, l-informazzjoni kummerċjali, u informazzjoni teknoloġika fejn hemm kemm interess legittimu li jinżammu kunfidenzjalità kif ukoll aspettattiva legittima li tali kunfidenzjalità ser tiġi ppreservata. Barra minn hekk, tali konnoxxenza jew informazzjoni għandu jkollha valur kummerċjali, kemm jekk attwali jew inkella potenzjali. Tali konnoxxenza jew informazzjoni għandha titqies li għandha valur kummerċjali, pereżempju, fejn il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tagħha x'aktarx jagħmel ħsara lill-interessi tal-persuna li legalment tikkontrollaha, billi jipperikola l-potenzjal xjentifiku u tekniku ta' dik il-persuna, in-negozju jew l-interessi finanzjarji tagħha, il-pożizzjonijiet strateġiċi jew il-kapaċità tagħha li tikkompeti. Id-definizzjoni ta' sigriet kummerċjali teskludi informazzjoni trivjali u l-esperjenza u l-hiliet miġsuba mill-impjegati fil-kors normali tal-impjeg tagħhom, u teskludi wkoll l-informazzjoni li ġeneralment hija magħrufa, jew hija aċċessibbli faċilment għal persuni li ġeneralment jittrattaw dan it-tip ta' informazzjoni.
- (15) Huwa importanti wkoll li jiġu identifikati ċ-ċirkostanzi li fihom il-protezzjoni legali tas-sigriet kummerċjali hija ġġustifikata. Għal din ir-raġuni, huwa neċessarju li jiġu stabbiliti kondotta u prattiki li għandhom jitqiesu bhala ksib, użu jew żvelar illegali ta' sigriet kummerċjali.
- (16) Fl-interess tal-innovazzjoni u biex titrawwem il-kompetizzjoni, id-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva m'għandhom johlqu ebda dritt esklużiv għal konnoxxenza jew informazzjoni protetta bhala sigriet kummerċjali. B'hekk, l-iskoperta indipendenti ta' din l-istess konnoxxenza jew informazzjoni għandha tibqa' possibbli. Id-dekompilazzjoni ta' prodott miġsub legalment għandha titqies bhala mezz legali kif tinkiseb l-informazzjoni, hlief meta jkun miftiehem mod ieħor permezz ta' kuntratt. Il-libertà li wiehed jagħmel arrangamenti kuntrattwali bhala dawn tista', madankollu, tkun limitata bil-liġi.
- (17) F'ċerti setturi tal-industrija, fejn kreaturi u innovaturi ma jistgħux jibbenefikaw minn drittijiet esklużivi u fejn l-innovazzjoni tradizzjonalment tiddependi fuq sigriet kummerċjali, illum il-ġurnata l-prodotti jistgħu faċilment jiġu dekompilati ladarba jkunu fis-suq. F'dawn il-kazijiet, dawn il-kreaturi u l-innovaturi jistgħu jkunu vittmi ta' prattiki bhall-ikkupjar parassitiku jew imitazzjonijiet perfetti li jiehdu vantaġġ skorrett mir-reputazzjoni u l-isforzi tal-innovazzjoni tagħhom. Xi liġijiet nazzjonali li jittrattaw il-kompetizzjoni iġusta jindirizzaw dawn il-prattiki. Filwaqt li din id-Direttiva m'għandhiex l-ghan li tirrifirma jew tarmonizza l-liġi dwar il-kompetizzjoni iġusta b'mod ġenerali, ikun xieraq li l-Kummissjoni teżamina bir-reqqa l-bżonn ta' azzjoni tal-Unjoni f'dak il-qasam.
- (18) Barra minn hekk, il-ksib, l-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali, kull meta imposti jew permessi mil-liġi, għandu jiġi ttrattat bhala legali għall-finijiet ta' din id-Direttiva. Dan jikkonċerna, b'mod partikolari, il-ksib u l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali fil-kuntest tal-eżerċizzju tad-drittijiet tar-rappreżentanti tal-haddiema għall-informazzjoni, il-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni f'konformità mal-liġi tal-Unjoni u l-liġijiet u l-prattiki nazzjonali, u d-difiża kollettiva tal-interessi tal-haddiema u ta' min ihaddem, inkluża l-kodeterminazzjoni, kif ukoll il-ksib jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali fil-kuntest ta' awditi statutorji mwettqa f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Madankollu, tali trattament tal-ksib ta' sigriet kummerċjali jitqies bhala legali għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe obbligu ta' kunfidenzjalità fir-rigward tas-sigriet kummerċjali jew kwalunkwe limitazzjoni dwar l-użu tiegħu li l-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali timponi fuq id-destinatariju jew l-akkwiredent tal-informazzjoni. B'mod partikolari, din id-Direttiva m'għandhiex teżenta lill-awtoritajiet pubbliċi mill-obbligi ta' kunfidenzjalità li huma soġġetti għalihom f'dak li għandu x'jaqsam ma' informazzjoni mġhodidja mid-detenturi ta' sigriet kummerċjali, irrispettivament minn jekk dawn l-obbligi humiex stabbiliti fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali. Tali obbligi ta' kunfidenzjalità jinkludu, fost l-oħrajn, l-obbligi rigward informazzjoni

mghoddija lill-awtoritajiet kontraenti fil-kuntest tal-proċeduri ta' akkwist, kif stabbiliti, pereżempju, fid-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾, fid-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u fid-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽³⁾.

- (19) Filwaqt li din id-Direttiva tipprevedi miżuri u rimedji li jistgħu jikkonsistu fil-prevenzjoni tal-iżvelar ta' informazzjoni sabiex tiġi protetta l-kunfidenzjalità ta' sigrieti kummerċjali, huwa essenzjali li l-eżerċizzju tad-dritt tal-libertà tal-espressjoni u l-informazzjoni li tinkludi l-libertà u l-pluraliżmu, tal-mezzi tal-informazzjoni kif rifless fl-Artikolu 11 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (il-"Karta"), ma jiġix ristrett, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-ġurnalizmu investigattiv u l-protezzjoni tas-sorsi tal-ġurnalisti.
- (20) Il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji li huma previsti f'din id-Direttiva m'għandhomx jirrestringu attività ta' żvelar ta' informazzjoni protetta (whistleblowing). Għalhekk, il-protezzjoni ta' sigrieti kummerċjali m'għandhiex tiġi estiża għal każijiet fejn l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali jservi l-interess pubbliku, sakemm tiġi żvelata kondotta hażina, ghemil hażin jew attività illegali li tkun rilevanti b'mod dirett. Dan m'għandux jitqies li jippreveni lill-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti milli jippermettu eċċezzjoni għall-applikazzjoni ta' miżuri, proċeduri u rimedji f'każ fejn l-intimat kellu r-raġunijiet kollha biex jemmen in bona fide li l-kondotta tiegħu ssodisfat il-kriterji xierqa stabbiliti f'din id-Direttiva.
- (21) F'konformità mal-prinċipju tal-proporzjonalità, il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji maħsuba biex jipproteġu s-sigrieti kummerċjali għandhom ikunu mfassla sabiex jissodisfaw l-oġettiv tal-funzjonament tas-suq intern bla xkiel għar-riċerka u l-innovazzjoni, b'mod partikolari billi jkunu ta' deterrent kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali. Dan it-tfassil immirat ta' miżuri, proċeduri u rimedji m'għandux jipperikola jew idgħajef id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali jew l-interess pubbliku, bhas-sikurezza pubblika, il-protezzjoni tal-konsumatur, is-saħħa pubblika u l-protezzjoni ambjentali, u għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-mobilità tal-haddiema. F'dan ir-rigward, il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva huma mmirati li jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jiehdu kont ta' fatturi bħall-valur ta' sigriet kummerċjali, is-serjetà tal-kondotta li tirriżulta fil-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali u l-impatt ta' kondotta bħal din. Għandu jiġi żgurat ukoll li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jkollhom id-diskrezzjoni li jiżnu l-interessi tal-partijiet involuti fil-proċedimenti legali, kif ukoll l-interessi ta' partijiet terzi inkluż, fejn xieraq, il-konsumaturi.
- (22) Il-funzjonament bla xkiel tas-suq intern jidgħajef jekk il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti jintużaw biex jintlaħqu għanijiet illeġittimi inkompatibbli mal-oġettivi ta' din id-Direttiva. Għalhekk, huwa importanti li l-awtoritajiet ġudizzjarji jingħataw is-setgħa li jadottaw miżuri adegwati fir-rigward ta' applikanti li jaġixxu b'mod abbużiv jew in mala fede u jipprezentaw b'mod evidenti applikazzjonijiet li jidhru li huma bla bażi, pereżempju, l-iskop li jiddewwem jew jiġi ristrett b'mod ingust l-aċċess tal-intimat għas-suq jew inkella jiġi intimidat jew immolestat l-intimat.
- (23) Fl-interess taċ-ċertezza legali u meta wiehed iqis li d-detenturi leġittimi tas-sigrieti kummerċjali huma mistennija jeżerċitaw id-dmir li joqgħodu attenti fir-rigward tal-preservazzjoni tal-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali siewja tagħhom u l-monitoraġġ tal-użu tagħhom, huwa xieraq li wiehed jirrestringi talbiet sostantivi jew il-possibbiltà li jinbnew azzjonijiet għall-protezzjoni tas-sigrieti kummerċjali għal perijodu limitat. Il-liġi nazzjonali għandha tispeċifika wkoll, b'mod ċar u mhux ambigwu, minn meta jibda dan il-perijodu u taht liema ċirkostanzi dak il-perijodu għandu jiġi interrott jew sospiż.
- (24) Il-prospett li jiġi l-kunfidenzjalità ta' sigriet kummerċjali matul il-proċeduri legali spiss jiskoraġġixxi lid-detenturi leġittimi tas-sigriet kummerċjali milli jibnew proċedimenti legali sabiex jiddefendu s-sigrieti kummerċjali tagħhom, u dan jipperikola l-effikaċja tal-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti. Għal din ir-raġuni, huwa neċessarju li jiġu stabbiliti, soġġett għal salvagwardji xierqa li jiżguraw id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali, rekwiżiti speċifiċi bil-għan li jipproteġu l-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali li jitressqu fil-kors ta' proċedimenti legali istitwiti għad-difiza tiegħu. Protezzjoni bħal din għandha tibqa' fis-seħh wara li jintemmu l-proċedimenti legali u għat-tul ta' żmien li fih l-informazzjoni li tikkostitwixxi s-sigriet kummerċjali ma tkunx fl-isfera pubblika.

⁽¹⁾ Id-Direttiva 2014/23/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-ghoti ta' kuntratti ta' konċessjoni (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 1).

⁽²⁾ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li thassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁽³⁾ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li thassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.3.2014, p. 243).

- (25) Tali rekwiżiti għandhom jinkludu, bhala minimu, il-possibbiltà li jiġi ristrett iċ-ċirku ta' persuni intitolati li jkollhom l-aċċess għall-evidenza jew is-smigh, filwaqt li jitqies li daww il-persuni kollha għandhom ikunu soġġetti għar-rekwiżiti ta' kunfidenzjalità stabbiliti f'din id-Direttiva, u li jipubblikaw biss l-elementi mhux kunfidenzjali ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji. F'dan il-kuntest, meta jitqies li l-valutazzjoni tan-natura tal-informazzjoni li tkun is-sugġett ta' tilwima hija waħda mill-ghanijiet prinċipali tal-proċedimenti legali, huwa partikolarment importanti li jiġu żgurati kemm il-protezzjoni effettiva tal-kunfidenzjalità tas-sigriet kummerċjali kif ukoll ir-rispett għad-dritt tal-partijiet għal daww il-proċedimenti għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali. Iċ-ċirku ristrett ta' persuni għandu għalhekk jikkonsisti minn tal-anqas persuna fiżika waħda minn kull waħda mill-partijiet, kif ukoll l-avukati rispettivi tal-partijiet u, fejn applikabbli, rappreżentanti oħra ikkwalifikati b'mod xieraq skont il-liġi nazzjonali sabiex jiddefendu, jirrapprezentaw jew jaqdu l-interessi ta' parti fi proċedimenti legali koperti minn din id-Direttiva, li kollha għandhom ikollhom aċċess shiħ għal tali evidenza jew smigh. F'każ li waħda mill-partijiet tkun persuna ġuridika, dik il-parti għandha tkun tista' tipproponi persuna jew persuni fiżiċi li għandhom jagħmlu parti minn dak iċ-ċirku ta' persuni sabiex tiġi żgurata rappreżentazzjoni xierqa ta' dik il-persuna ġuridika, soġġett għal kontroll ġudizzjarju xieraq sabiex jiġi evitat li jkun mhedded l-oġettiv ta' restrizzjoni tal-aċċess għall-evidenza jew is-smigh. Tali salvagwardji m'għandhomx jinftiehem bhala li l-partijiet huma meħtieġa jiġu rappreżentati minn avukat jew rappreżentant iehor matul il-proċedimenti legali fejn tali rappreżentazzjoni ma tkunx meħtieġa mil-liġi nazzjonali. Dawn m'għandhomx jinftiehem lanqas bhala li jirrestringi l-kompetenza tal-qrati li jiddeċiedu, f'konformità mar-regoli applikabbli u l-prattiki tal-Istat Membru kkonċernat, jekk u sa liema punt l-uffiċjali tal-qorti rilevanti għandux ikollhom ukoll aċċess shiħ għall-evidenza u s-smigh għat-tweqqiq ta' dmirijiethom.
- (26) Il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali minn parti terza jista' jkollu effetti devastanti fuq id-detentur tas-sigriet legittimu tiegħu, minhabba li ladarba jiġi żvelat pubblikament, ikun impossibbli għal dak id-detentur li jmur lura għas-sitwazzjoni ta' qabel it-telf tas-sigriet kummerċjali. Bhala riżultat, huwa essenzjali li jiġu previsti miżuri proviżorji rapidi, effettivi u aċċessibbli għat-terminazzjoni immedjata tal-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, inkluż meta dan jintuża għall-forniment ta' servizzi. Huwa essenzjali li tali rimedju jkun disponibbli mingħajr ma wiehed ikollu għalfejn jistenna deċiżjoni dwar il-merti tal-każ, filwaqt li jiġi rrispettat id-dritt tad-difiża u l-prinċipju ta' proporzjonalità, u filwaqt li jiġu kkunsidrati l-karatteristiċi tal-każ. F'ċerti każijiet, għandu jkun possibbli li l-kontraventur li allegatament wettaq il-ksur ikun permess, soġġett għall-ghoti ta' garanzija waħda jew aktar, li jkompli juża sigriet kummerċjali, b'mod partikolari, fejn fuit li xejn hemm riskju li dan ser jidhol fid-dominju pubbliku. Għandu jkun possibbli wkoll li jinħtieġu garanziji ta' livell għoli biżżejjed biex ikopru l-ispejjeż u l-hsara kkawżata lill-intimat permezz ta' applikazzjoni mhux ġustifikata jistgħu jkunu meħtieġa wkoll, partikolarment fejn kull dewmien jista' jikkawża danni irreparabbli għad-detentur legittimu ta' sigriet kummerċjali.
- (27) Għall-istess raġunijiet, huwa importanti wkoll li jiġu previsti miżuri definittivi li jipprevjenu użu jew iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, inkluż fejn dan jintuża għall-forniment ta' servizzi. Sabiex miżuri bħal dawn ikunu effettivi u proporzjonati, it-tul ta' żmien tagħhom, meta ċ-ċirkostanzi jeħtieġu limitazzjoni ta' żmien, għandu jkun biżżejjed biex jelimina kwalunkwe vantaġġ kummerċjali li l-parti terza setgħet tikseb mill-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali. Fi kwalunkwe każ, ebda miżura ta' dan it-tip m'għandha tkun infurzabbli jekk l-informazzjoni oriġinarjament koperta mis-sigriet kummerċjali hija fid-dominju pubbliku għal raġunijiet li ma jistgħux jiġu attribwiti lill-intimat.
- (28) Huwa possibbli li sigriet kummerċjali jista' jiġi użat illegalment għad-disinn, il-produzzjoni jew il-kummerċjalizzazzjoni ta' oġġetti, jew komponenti tagħhom, li jistgħu jinfirxu mas-suq intern kollu, u b'hekk jaffettwaw l-interessi kummerċjali tad-detentur tas-sigriet kummerċjali u l-funzjonament tas-suq intern. F'każijiet bħal daww, u meta s-sigriet kummerċjali inkwistjoni għandu impatt sinifikanti fuq il-kwalità, il-valur jew il-prezz tal-oġġetti li jirriżultaw minn dak l-użu illegali jew fuq it-tnaqqis tal-kost tal-iffacilitar jew it-thaffif tal-produzzjoni jew il-proċessi tal-kummerċjalizzazzjoni tagħhom, huwa importanti li l-awtoritajiet ġudizzjarji jingħataw is-setgħa biex jordnaw miżuri effettivi u xierqa bil-hsieb li jiżguraw li daww il-prodotti ma jitqieghdux fis-suq jew jitnehhew minnu. Meta tittiehed f'kunsiderazzjoni n-natura globali tal-kummerċ, huwa wkoll meħtieġ li miżuri bħal dawn jinkludu l-projbizzjoni tal-importazzjoni ta' daww l-oġġetti fl-Unjoni jew il-hażna tagħhom għall-ghoti jew it-tqegħid tagħhom fis-suq. Wara li ġie kkunsidrat il-prinċipju tal-proporzjonalità, il-miżuri korrettivi m'għandhomx neċessarjament iwasslu għall-qerda tal-oġġetti jekk għażliet vijabbli oħra huma preżenti, bħal li wiehed iċaħhad lill-oġġett mill-kwalità tal-infrazzjoni tiegħu jew id-dispożizzjoni tal-oġġetti 'il barra mis-suq, pereżempju, permezz ta' donazzjonijiet lil organizzazzjonijiet tal-karità.
- (29) Persuna oriġinarjament setgħet kisbet sigriet kummerċjali in bona fede iżda kien fi stadju aktar tard li saret konxja, inkluż permezz ta' avviz ipprezentat mid-detentur oriġinali tas-sigriet kummerċjali, li l-gharfien tagħha tas-sigriet kummerċjali inkwistjoni kien derivat minn sorsi li użaw jew iżvelaw sigriet kummerċjali rilevanti b'tali mod li tikser il-liġi. Sabiex jiġi evitat li, f'dawn iċ-ċirkostanzi, il-miżuri korrettivi jew inġunzjonijiet pprovduti jistgħu jikkawżaw dannu sproporzjonat lil dik il-persuna, l-Istati Membri għandhom jipprovdu għall-possibbiltà, f'każijiet xierqa, ta' kumpens fi flus mogħtija lill-parti dannegġata bhala miżura alternattiva. Madankollu tali

kumpens ma għandux jaqbeż l-ammont ta' royalties jew miżati li kienu jkunu dovuti kieku dik il-persuna kisbet awtorizzazzjoni biex tuża s-sigriet kummerċjali inkwistjoni, għall-perijodu ta' żmien li matulu l-użu tas-sigriet kummerċjali seta' ġie evitat mid-detentur oriġinali tas-sigriet kummerċjali. Madankollu, fejn l-użu illegali ta' sigriet kummerċjali jikkostitwixxi ksur tal-liġi lil hinn minn dak previst f'din id-Direttiva jew li x'aktarx ikun ta' dannu għall-konsumaturi, tali użu illegali m'għandux ikun permess.

- (30) Sabiex jiġi evitat li persuna li konxjament, jew li kellha raġunijiet serji biex tkun taf, tikseb, tuża jew tiżvela illegalment sigriet kummerċjali tkun tista' tibbenefika minn kondotta ta' dan it-tip, u biex jiġi żgurat li detentur ta' sigriet kummerċjali danneġġat, sa fejn ikun possibbli, jitqiegħed f'pożizzjoni li fiha huwa kien ikun li kieku l-kondotta ma sehhitx, huwa mehtieg li jkun hemm provvediment għal kumpens adegwat għall-preġudizzju li sofra bhala riżultat ta' dik il-kondotta illegali. L-ammont ta' danni mogħtija lil detentur ta' sigriet kummerċjali danneġġat għandu jqis il-fatturi pertinenti kollha, bħal telf ta' dhul imġarrab mid-detentur ta' sigriet kummerċjali jew qligħ ingust li jkun għamel il-kontraventur u, fejn xieraq, kwalunkwe preġudizzju morali ikkawżat lid-detentur ta' sigriet kummerċjali. Bhala alternattiva, pereżempju fejn, meta wiehed iqis in-natura intanġibbli tas-sigriet kummerċjali, jkun diffiċli li wiehed jiddetermina l-ammont tal-preġudizzju attwali li ġie soffert, l-ammont tad-danni jista' johroġ minn elementi bħar-royalties jew il-miżati li kienu jkunu dovuti kieku l-kontraventur kien talab l-awtorizzazzjoni biex juża s-sigriet kummerċjali inkwistjoni. L-ghan ta' dak il-metodu alternattiv huwa li ma tiġix introdotta obbligazzjoni biex ikun ipprovdut għall-ħsara punittiva imma biex tiżgura kumpens ibbażat fuq kriterji oġġettivi waqt li tikkunsidra l-ispejjeż li jkun bata d-detentur tas-sigriet kummerċjali, bħall-ispejjeż ta' identifikazzjoni u ricerka. Din id-Direttiva m'għandhiex tipprevjeni lill-Istati Membri milli jipprevedu fir-regoli tal-liġi nazzjonali tagħhom li r-responsabbiltà għad-danni ta' impjegati tkun ristretta f'każijiet fejn huma jkunu aġixxew mingħajr intenzjoni.
- (31) Bhala deterrent supplimentari kontra l-kontraventuri futuri u biex ikun hemm kontribut għal kuxjenza tal-pubbliku ġenerali, huwa utli li wiehed jippubblicizza deċiżjonijiet, inkluż, fejn xieraq, permezz ta' reklami prominenti, f'każijiet li jikkoncernaw il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali, bil-kondizzjoni li din il-pubblikazzjoni ma tirriżultax fl-iżvelar tas-sigriet kummerċjali jew taffettwa b'mod sproporzjonat il-privatezza u r-reputazzjoni ta' persuna fiżika.
- (32) L-effettività tal-miżuri, il-proċeduri u rimedji disponibbli għad-detenturi tas-sigriet kummerċjali jistgħu jkunu pperikolati f'każ ta' nonkonformità mad-deċiżjonijiet rilevanti adottati mill-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti. Għal din ir-raġuni, huwa neċessarju li jiġi żgurat li dawk l-awtoritajiet ikollhom is-setgħat xierqa ta' sanzjoni.
- (33) Sabiex tiġi ffacilitata l-applikazzjoni uniformi tal-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva, huwa opportun li jiġu pprovduti sistemi ta' kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-Istati Membri fuq naħa wahda, u bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni fuq in-naħa l-oħra, b'mod partikolari bil-holqien ta' netwerk ta' korrispondenti mahturin mill-Istati Membri. Barra minn hekk, bil-ghan li jiġi rieżaminat jekk dawk il-miżuri jissodisfawx l-ghanijiet maħsuba għalihom, il-Kummissjoni, megħjuna, kif xieraq, mill-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettwali tal-Unjoni Ewropea, għandha teżamina l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva u l-effettività tal-miżuri nazzjonali mehudin.
- (34) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta, b'mod partikolari d-dritt għar-rispett għall-hajja privata u tal-familja, id-dritt għall-protezzjoni tad-data personali, il-libertà tal-espressjoni u l-informazzjoni, il-libertà tal-ghażla tal-mestier u d-dritt għax-xogħol, il-libertà li wiehed ikollu negozju, id-dritt għal proprjetà, id-dritt għal amministrazzjoni tajba, u b'mod partikolari l-aċċess għal fajls, filwaqt li tiġi rrispettata s-segretizza kummerċjali, id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali u d-dritt għal difiża.
- (35) Huwa importanti li d-drittijiet għar-rispett għall-hajja privata u tal-familja u għall-protezzjoni tad-data personali ta' kwalunkwe persuna li d-data personali tagħha tista' tiġi pproċessata mid-detentur tas-sigriet kummerċjali meta jittiehdu passi sabiex jiġi protett sigriet kummerċjali, jew ta' kwalunkwe persuna involuta fi proċedimenti legali li tikkoncerna l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali skont din id-Direttiva u li d-data personali tagħha hija pproċessata jiġu rrispettati. Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ tirregola l-ipproċessar tad-data personali li jsir fl-Istati Membri fil-kuntest ta' din id-Direttiva u taħt is-supervizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri, b'mod partikolari l-awtoritajiet indipendenti pubbliċi mahturin mill-Istati Membri. Għalhekk, din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa d-drittijiet u l-obbligi stipulati

(¹) Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data (GUL 281, 23.11.1995, p. 31).

fid-Direttiva 95/46/KE, b'mod partikolari d-drittijiet tad-data sogġetta għall-aċċess tad-data personali tiegħu jew tagħha li tkun qed tiġi pproċessata u biex tinkiseb ir-rettifika, it-thassir jew l-imblokk tad-data fejn din ma tkunx kompluta jew mhux preċiża u, fejn ikun xieraq, l-obbligu li tiġi pproċessata data sensittiva f'konformità mal-Artikolu 8(5) tad-Direttiva 95/46/KE.

- (36) Minhabba li l-għan ta' din id-Direttiva, jiġifieri, li jkun hemm funzjonament mingħajr xkiel tas-suq intern permezz tal-istabbiliment ta' rimedju suffiċjenti u ta' livell komparabbli fis-suq intern kollu fil-każ tal-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, ma jistax jintlaħaq biżżejjed mill-Istati Membri iżda jista', minhabba l-iskala u l-effetti tiegħu, jinkiseb ahjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, b'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità msemmi f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak mehtieg biex jintlaħaq dak il-għan.
- (37) Din id-Direttiva ma timmirax li tistabbilixxi regoli armonizzati għall-kooperazzjoni ġudizzjarja, ġurisdizzjoni, rikonoxximent u infurzar ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali, jew li tittratta mal-liġi applikabbli. Strumenti ohra tal-Unjoni li jirregolaw affarijiet bħal dawn f'termini ġenerali, fil-prinċipju, għandhom jibqgħu ugwalment applikabbli għall-qasam kopert minn din id-Direttiva.
- (38) Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa l-applikazzjoni tar-regoli dwar il-liġi tal-kompetizzjoni, b'mod partikolari l-Artikoli 101 u 102 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("TFUE"). Il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva m'għandhomx jintużaw biex jirrestringu mingħajr bżonn il-kompetizzjoni b'mod li jmur kontra t-TFUE.
- (39) Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa l-applikazzjoni ta' kwalunkwe liġi ohra rilevanti f'oqsma ohra, inklużi d-drittijiet ta' proprjetà intellettwali u l-liġi dwar il-kuntratti. Madankollu, fejn il-kamp tal-applikazzjoni tad-Direttiva 2004/48/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ u l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva jidhru f'xulxin, din id-Direttiva tiegħu preċedenza bħala lex specialis.
- (40) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġie kkonsultat f'konformità mal-Artikolu 28(2) tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾ u ta opinjoni fit-12 ta' Marzu 2014,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

Artikolu 1

Suġġett u kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli dwar il-protezzjoni kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali.

L-Istati Membri jistgħu, f'konformità mad-dispożizzjonijiet tat-TFUE, jipprevedu protezzjoni aktar estensiva kontra l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali minn dik rekwiżita b'din id-Direttiva, sakemm tkun żgurata l-konformità mal-Artikoli 3, 5, 6, l-Artikolu 7(1), l-Artikolu 8, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 9(1), l-Artikolu 9(3) u (4), l-Artikolu 10(2), l-Artikoli 11, 13 u l-Artikoli 15(3).

⁽¹⁾ Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2004/48/KE tad-29 ta' April 2004 dwar l-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali (ĠU L 157, 30.4.2004, p. 45).

⁽²⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dak id-data (ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1).

2. Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa:
- (a) l-eżerċizzju tad-dritt tal-libertà tal-espressjoni u tal-informazzjoni kif stipulat fil-Karta, inkluż ir-rispett għal-libertà u l-pluraliżmu tal-mezzi tal-informazzjoni;
 - (b) l-applikazzjoni ta' regoli tal-Unjoni jew dawk nazzjonali li jirrikjedu li d-detenturi tas-sigriet kummerċjali jiżvelaw, għal raġunijiet ta' interess pubbliku, informazzjoni, inklużi sigriet kummerċjali, lill-pubbliku jew lil awtoritajiet amministrattivi jew ġudizzjarji għall-qadi tad-dmirijiet ta' dawk l-awtoritajiet;
 - (c) l-applikazzjoni ta' regoli tal-Unjoni jew dawk nazzjonali li jirrikjedu jew jippermettu lill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni jew l-awtoritajiet pubbliċi nazzjonali biex jiżvelaw informazzjoni ppreżentata minn negozji li dawn l-istituzzjonijiet, korpi jew awtoritajiet ikollhom, skont, u f'konformità mal-obbligi u l-prerogattivi stipulati fil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali;
 - (d) l-awtonomija tas-shab soċjali u d-dritti tagħhom li jidhlu fi ftehimiet kollettivi, f'konformità mal-liġi tal-Unjoni u l-liġijiet u l-prattiki nazzjonali.
3. F'din id-Direttiva xejn m'għandu jinftehem li joffri xi raġuni għar-restrizzjoni tal-mobilità tal-impjegati. B'mod partikolari, fir-rigward tal-eżerċizzju ta' din il-mobilità, din id-Direttiva m'għandha toffri ebda raġuni għal:
- (a) limitazzjoni tal-użu mill-impjegati ta' informazzjoni li ma tikkostitwixxix sigriet kummerċjali kif definit fil-punt 1 tal-Artikolu 2;
 - (b) limitazzjoni tal-użu mill-impjegati ta' esperjenza u hilet miksuba b'mod onest matul l-impjieg tagħhom;
 - (c) impożizzjoni ta' xi restrizzjonijiet addizzjonali fuq l-impjegati fil-kuntratti ta' impjieg tagħhom hliet restrizzjonijiet imposti f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) "sigriet kummerċjali" tfisser informazzjoni li tissodisfa r-rekwiżiti kollha li ġejjin:
 - (a) hija sigrieta fis-sens li mhux, bhala korp jew fil-konfigurazzjoni preċiża u l-assemblaġġ tal-komponenti tagħha, magħrufa ġeneralment jew aċċessibbli b'mod faċli lill-persuni li ġeneralment jitrattaw din it-tip ta' informazzjoni;
 - (b) għandha valur kummerċjali minhabba li hija sigrieta;
 - (c) kienet soġġett għal passi raġonevoli taht iċ-ċirkostanzi, mill-persuna li għandha l-kontroll legali tal-informazzjoni, biex tinżamm sigrieta;
- (2) "detentur tas-sigriet kummerċjali" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li legalment tikkontrolla sigriet kummerċjali;
- (3) "kontraventur" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li tkun kisbet, użat jew żvelat illegalment sigriet kummerċjali;
- (4) "oġġetti kontraventorji" tfisser oġġetti li d-disinn, il-karatteristiċi, il-funzjonament, il-proċess ta' produzzjoni jew kummerċjalizzazzjoni tagħhom b'mod sinifikanti jibbenefikaw minn sigriet kummerċjali miksuba, użati jew żvelati illegalment.

KAPITOLU II

Ksib, użu u żvelar ta' sigrieti kummerċjali

Artikolu 3

Ksib, użu u żvelar legali ta' sigrieti kummerċjali

1. Il-ksib ta' sigriet kummerċjali għandu jiġi meqjus bhala legali meta s-sigriet kummerċjali jinkiseb permezz ta' wiehed mill-metodi li ġejjin:
 - (a) skoperta jew kreazzjoni indipendenti;
 - (b) osservazzjoni, studju, żarmar jew ittestjar ta' prodott jew oġġett li jkun sar disponibbli għall-pubbliku jew li huwa legalment fil-pussess tal-akkwired tal-informazzjoni li huwa liberu minn kwalunkwe dmir legalment validu biex jiġi limitat il-ksib tas-sigriet kummerċjali;
 - (c) eżerċizzju tad-dritt tal-haddiema jew tar-rappreżentanti tal-haddiema għal informazzjoni u konsultazzjoni f'konformità mal-liġi tal-Unjoni u mal-liġijiet u l-prattiki nazzjonali;
 - (d) kwalunkwe Prattika ohra li, fiċ-ċirkostanzi, hija konformi ma' prattici kummerċjali onesti.
2. Il-ksib, l-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali għandu jitqies bhala legali sal-punt li tali ksib, użu jew żvelar huma meħtieġa jew permessi mil-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.

Artikolu 4

Ksib, użu u żvelar illegali ta' sigrieti kummerċjali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li d-detenturi ta' sigrieti kummerċjali huma intitolati japplikaw għall-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji stipulati f'din id-Direttiva biex jipprevjenu, jew jiksbu rimedju għall-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali tagħhom.
2. Il-ksib ta' sigriet kummerċjali mingħajr il-kunsens tad-detentur tas-sigriet kummerċjali għandu jitqies bhala illegali, kull meta jitwettaq permezz ta':
 - (a) aċċess mhux awtorizzat għal, l-appropriazzjoni ta', jew l-ikkupjar ta' kwalunkwe dokument, oġġett, materjal, sustanza jew fajl elettroniku, legalment taħt il-kontroll tad-detentur tas-sigriet kummerċjali, li fihom is-sigriet kummerċjali jew li minnhom wiehed jista' jiddeduċi s-sigriet kummerċjali;
 - (b) kwalunkwe mġiba ohra li, taħt iċ-ċirkostanzi, hija kkunsidrata kuntrarja għal Prattika kummerċjali onesta.
3. L-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali għandu jitqies bhala illegittimu kull meta jitwettaq, mingħajr il-kunsens tad-detentur tas-sigriet kummerċjali minn persuna li nstabet li tissodisfa wahda mill-kondizzjonijiet li ġejjin:
 - (a) kisbet is-sigriet kummerċjali illegalment;
 - (b) tkun qed tikser ftehim ta' kunfidenzjalità jew kwalunkwe dover iehor biex ma tiżvelax is-sigriet kummerċjali;
 - (c) tkun qed tikser kuntratt jew kull dover iehor li jillimita l-użu tas-sigriet kummerċjali.
4. Il-ksib, l-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali għandu wkoll jitqies bhala illegali kull meta persuna, waqt il-ksib, l-użu jew l-iżvelar, kienet taf jew fiċ-ċirkostanzi kellha tkun taf li s-sigriet kummerċjali kien inkiseb direttament jew indirettament minn persuna ohra li kienet qed tuża jew tiżvela sigriet kummerċjali b'mod illegali fit-tifsira tal-paragrafu 3.

5. Il-produzzjoni, l-offerta jew it-tqeghid fis-suq ta' oġġetti kontravventorji, jew l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew il-ħażna tal-oġġetti kontravventorji għal dawk il-finijiet, għandhom ukoll jitqiesu bħala użu illegali ta' sigriet kummerċjali fejn persuna li twettaq attivitajiet bħal dawn kienet taf, jew kellha, taht iċ-ċirkostanzi, tkun taf li s-sigriet kummerċjali ntuża illegalment skont it-tifsira tal-paragrafu 3.

Artikolu 5

Eċċezzjonijiet

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li applikazzjoni għall-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva tiġi miċhuda fejn l-allegat ksib, użu jew żvelar tas-sigriet kummerċjali twettaq fi kwalunkwe wiehed mill-kazijiet li ġejjin:

- (a) għall-eżerċizzju tad-dritt tal-libertà tal-espressjoni u tal-informazzjoni kif stipulat fil-Karta, inkluż ir-rispett għal-libertà u l-pluraliżmu tal-mezzi tal-informazzjoni;
- (b) għall-iżvelar ta' kondotta ħażina, għemil ħażin jew attività illegali, dment li l-intimat aġixxa sabiex jiproteġi l-interess pubbliku ġenerali;
- (c) l-iżvelar mill-haddiema lir-rappreżentanti tagħhom bħala parti mill-eżerċizzju legittimu minn dawk ir-rappreżentanti tal-funzjonijiet tagħhom f'konformità mal-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali, dment li tali żvelar kien necessarju għal dak l-eżerċizzju;
- (d) għall-fini tal-protezzjoni ta' interess legittimu rikonoxxut mil-liġi tal-Unjoni jew dik

KAPITOLU III

Miżuri, proċeduri u rimedji

Taqsim 1

Dispożizzjonijiet ġenerali

Artikolu 6

Obbligu ġenerali

1. L-Istati Membri għandhom jipprovdu għall-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji meħtieġa sabiex tiġi żgurata d-disponibbiltà ta' rimedju ċivili kontra l-ksib, l-użu u l-iżvelar illegali ta' sigrieti kummerċjali.
2. Il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji msemmija fil-paragrafu 1 għandhom:
 - (a) ikunu ġusti u ekwi;
 - (b) ma jkunux ikkomplikati jew għaljin bla bżonn, jew jinvolvu skadenzi mhux raġonevoli jew dewmien mhux ġustifikat; u
 - (c) ikunu effettivi u dissważivi.

Artikolu 7

Proporzjonalità u użu abbużiv tal-proċedura ġudizzjarja

1. Il-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva għandhom jiġu applikati b'mod li:
 - (a) huwa proporzjonat;
 - (b) jevita l-ħolqien ta' xkiel għall-kummerċ legittimu fis-suq intern; u
 - (c) jipprevedi salvagwardji kontra l-abbuż.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu, fuq talba mill-intimat, japplikaw miżuri xierqa kif previst fil-liġi nazzjonali, fejn applikazzjoni dwar il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali tkun b'mod evidenti bla bażi u l-applikant jinstab li jkun beda l-proċedimenti legali b'mod abbużiv jew in mala fede. Tali miżuri jistgħu, kif ikun xieraq, jinkludu li jingħata kumpens għall-ħsara lill-intimat, li jiġu imposti sanzjonijiet fuq l-applikant jew jiġi ordnat it-tixrid ta' informazzjoni dwar deċiżjoni kif imsemmi fl-Artikolu 15.

L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li l-miżuri kif imsemmi fl-ewwel subparagrafu jiġu trattati fi proċedimenti legali separati.

Artikolu 8

Perijodu ta' limitazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom, f'konformità ma' dan l-Artikolu, jistabbilixxu regoli dwar il-perijodi ta' limitazzjoni applikabbli għal talbiet sostantivi u l-azzjonijiet għall-applikazzjoni tal-miżuri, il-proċeduri u r-rimedji previsti f'din id-Direttiva.

Ir-regoli msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom jiddeterminaw meta jibda l-perijodu ta' limitazzjoni, it-tul ta' żmien tal-perijodu ta' limitazzjoni u ċ-ċirkostanzi li tahtom il-perijodu ta' limitazzjoni huwa interrott jew sospiż.

2. It-tul ta' żmien tal-perijodu ta' limitazzjoni m'għandux jaqbeż is-sitt snin.

Artikolu 9

Preservazzjoni tal-kunfidenzjalità tas-sigrieti kummerċjali matul il-kors tal-proċedimenti legali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-partijiet, l-avukati jew rappreżentanti oħra tagħhom, l-uffiċjali tal-qorti, xhieda, esperti u kull persuna oħra li tkun qed tipparteċipa fi proċedimenti legali dwar il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, jew min għandu aċċess għal dokumenti li jiffurmaw parti minn dawk il-proċedimenti legali, ma jithallew jużaw jew jiżvelaw l-ebda sigriet kummerċjali jew allegat sigriet kummerċjali li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jkunu, b'rispons għal applikazzjoni motivata kif dovut minn parti interessata, identifikaw bħala kunfidenzjali u li jkunu saru konxji minnha bħala riżultat ta' tali parteċipazzjoni jew aċċess. F'dak ir-rigward, l-Istati Membri jistgħu jippermettu wkoll li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jaġixxu fuq inizzjattiva tagħhom stess.

L-obbligu msemmi fl-ewwel subparagrafu għandu jibqa' fis-seħh wara li jintemmu l-proċedimenti legali. Madankollu, tali obbligu m'għandux jibqa' jeżisti fi kwalunkwe waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (a) fejn l-allegat sigriet kummerċjali jinsab, permezz ta' deċiżjoni finali, li ma jissodisfax ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punt 1 tal-Artikolu 2; jew
- (b) fejn maż-żmien, l-informazzjoni inkwistjoni ssir generalment magħrufa fost jew faċilment aċċessibbli għall-persuni li generalment jittrattaw dik it-tip ta' informazzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu, fuq applikazzjoni debitament raġunata minn parti, jiehdu miżuri speċifiċi meħtieġa biex jippreservaw il-kunfidenzjalità ta' kwalunkwe sigriet kummerċjali jew allegat sigriet kummerċjali użat jew imsemmi matul proċedimenti legali li jirrigwardaw il-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali. L-Istati Membri jistgħu jippermettu wkoll li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jiehdu tali miżuri fuq inizzjattiva tagħhom stess.

Il-miżuri msemmija fl-ewwel subparagrafu għandhom mill-inqas jinkludu l-possibbiltà:

- (a) li jiġi ristrett l-aċċess għal kull dokument li fiha sigrieti kummerċjali jew allegati sigrieti kummerċjali ppreżentati mill-partijiet jew mill-partijiet terzi, kollha jew parti minnhom, għal numru limitat ta' persuni;

- (b) li jiġi ristrett l-aċċess għas-smiġh, meta s-sigriet kummerċjali jew allegati sigriet kummerċjali jistgħu jiġu żvelati, u r-rekord jew traskrizzjoni korrispondenti ta' dak is-smiġh għal numru limitat ta' persuni;
- (c) li tkun disponibbli għal kwalunkwe persuna għajr dawk inklużi fin-numru limitat ta' persuni msemmija fil-punti (a) u (b) verżjoni mhux kunfidenzjali ta' kull deċiżjoni ġudizzjarja, li fiha s-siltiet li jinkludu s-sigriet kummerċjali jkunu tnehhew jew tghattew.

In-numru ta' persuni msemmija fil-punti (a) u (b) tat-tieni subparagrafu m'għandux ikun akbar minn dak li huwa meħtieġ sabiex tiġi żgurata l-konformità mad-dritt tal-partijiet fil-proċedimenti legali għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali u għandu jinkludi, tal-inqas, persuna fiżika waħda minn kull parti u l-avukati rispettivi jew rappreżentanti oħra ta' dawk il-partijiet fil-proċedimenti legali.

3. Meta jiddeciedu dwar il-miżuri msemmija fil-paragrafu 2 u jivvalutaw il-proporzjonalità tagħhom, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom iqisu l-hteġa li jiġi żgurat id-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali, l-interessi legittimi tal-partijiet u, fejn xieraq, ta' partijiet terzi, u kwalunkwe hsara potenzjali għal waħda mill-partijiet, u, fejn xieraq, għal partijiet terzi, li jirriżultaw mill-ghoti jew ir-rifjut ta' tali miżuri.

4. Kwalunkwe pproċessar ta' data personali skont il-paragrafi 1, 2 jew 3 għandu jitwettaq fkonformità mad-Direttiva 95/46/KE.

Taqsim 2

Miżuri proviżorji u kawtelatorji

Artikolu 10

Miżuri proviżorji u kawtelatorji

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu, fuq talba tad-detentur tas-sigriet kummerċjali, jordnaw kwalunkwe waħda mill-miżuri proviżorji u prekawzjonarji li ġejjin kontra l-allegat kontraventur:

- (a) il-waqfien, jew, skont il-każ, il-projbizzjoni tal-użu jew l-iżvelar tas-sigriet kummerċjali fuq bażi proviżorja;
- (b) il-projbizzjoni tal-produzzjoni, l-offerta, it-tqeghid fis-suq jew l-użu ta' oġġetti kontraventorji, jew l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew il-hażna ta' oġġetti kontraventorji għal dawk l-iskopijiet;
- (c) il-konfiska jew iċ-ċessjoni ta' oġġetti suspettati bħala kontraventorji, inklużi oġġetti importati, sabiex jiġu evitati d-dhul, u ċ-ċirkulazzjoni tagħhom, fis-suq.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji jistgħu, bħala alternattiva għall-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, jagħmlu l-kontinwazzjoni tal-allegat użu illegali ta' sigriet kummerċjali soġġett għall-preżentazzjoni ta' garanziji maħsuba biex jiżguraw il-kumpens tad-detentur tas-sigriet kummerċjali. M'għandux ikun permess l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali kontra l-preżentazzjoni ta' garanziji.

Artikolu 11

Kundizzjonijiet ta' applikazzjoni u salvagwardji

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom, fir-rigward tal-miżuri msemmija fl-Artikolu 10, l-awtorità li jitolbu lill-applikant jipprovdri evidenza li tista' titqies raġonevolment disponibbli sabiex jissodisfaw ruħhom b'livell suffiċjenti ta' ċertezza li:

- (a) jeżisti sigriet kummerċjali;

- (b) l-applikant huwa d-detentur tas-sigriet kummerċjali; u
- (c) is-sigriet kummerċjali nkiseb illegalment, qed jiġi użat u żvelat illegalment, jew li l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali huwa imminenti.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jiddeċiedu li jagħtu jew jiċhdu l-applikazzjoni u jivvalutaw l-proporzjonalità tagħha, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom ikunu meħtieġa li jqisu ċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-każ, inkluż, fejn xieraq:

- (a) il-valur u karatteristiċi speċifiċi oħra tas-sigriet kummerċjali;
- (b) il-miżuri meħuda biex jiġi protett is-sigriet kummerċjali;
- (c) l-imġiba tal-intimat biex jikseb, juża jew jiżvela s-sigriet kummerċjali;
- (d) l-impatt tal-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali;
- (e) l-interessi leġittimi tal-partijiet u l-impatt li l-ġhoti jew rifjut tal-miżuri jista' jkollu fuq il-partijiet;
- (f) l-interessi leġittimi tal-partijiet terzi;
- (g) l-interess pubbliku; u
- (h) is-salvagwardja tad-drittijiet fundamentali.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri msemmija fl-Artikolu 10 huma revokati jew inkella jieqfu milli jidhlu fis-seħħ, fuq talba tal-intimat, jekk:

- (a) l-applikant ma jibdiex proċedimenti legali li jwasslu għal deċiżjoni dwar il-merti tal-każ quddiem l-awtorità ġudizzjarja kompetenti, f'perijodu raġonevoli ta' żmien determinat mill-awtorità ġudizzjarja li tordna l-miżuri meta liġi ta' Stat Membru tippermetti dan jew, fin-nuqqas ta' tali determinazzjoni, fi żmien mhux aktar minn 20 jum tax-xogħol jew 31 jum kalendarju, liema minnhom ikun l-itwal; jew
- (b) l-informazzjoni inkwistjoni m'għadhiex tissodisfa r-rekwiżiti tal-punt 1 tal-Artikolu 2, għal raġunijiet li ma jistgħux jiġu attribwiti lill-intimat.

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu jagħmlu l-miżuri msemmija fl-Artikolu 10 soġġetti għal preżentazzjoni mill-applikant ta' sigurtà adegwata jew assigurazzjoni ekwivalenti intiża biex tassigura il-kumpens mingħajr preġudizzju soffert mill-intimat jew kwalunkwe persuna oħra milquta mill-miżuri.

5. Fejn il-miżuri msemmija fl-Artikolu 10 jiġu revokati fuq il-bażi tal-punt (a) tal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, fejn dawn jiskadu minhabba kwalunkwe att jew ommissjoni mill-applikant, jew fejn sussegwentement jinstab li ma kien hemm ebda ksib, użu jew żvelar illegali ta' sigriet kummerċjali jew theddid ta' kondotta bħal din, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandu jkollhom l-awtorità sabiex jordnaw lill-applikant, fuq talba tal-intimat jew ta' parti terza danneġġata, biex jipprovdli lill-intimat, jew lill-parti terza danneġġata, b'kumpens xieraq għal kwalunkwe dannu kkawżat minn dawk il-miżuri.

L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li t-talba għal kumpens imsemmi fl-ewwel subparagrafu tiġi trattata fi proċedimenti separati.

Taqsimha 3

Miżuri li jirriżultaw minn deċiżjoni dwar il-merti tal-każ*Artikolu 12***Inġunzjonijiet u miżuri korrettivi**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fejn deċiżjoni ġudizzjarja mehuda fuq il-merti tal-każ issib li kien hemm ksib, użu jew żvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu, fuq talba tal-applikant, jordnaw kontra l-kontraventur waħda jew aktar mill-miżuri li ġejjin:

- (a) il-waqfien, jew, skont il-każ, il-projbizzjoni tal-użu jew l-iżvelar ta' sigriet kummerċjali;
- (b) il-projbizzjoni tal-produzzjoni, l-offerta, it-tqeghid fis-suq jew l-użu ta' oġġetti kontraventorji, jew l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew il-hażna ta' oġġetti kontraventorji għal dawk l-iskopijiet;
- (c) l-adozzjoni tal-miżuri korrettorji xierqa fir-rigward tal-oġġetti kontraventorji;
- (d) il-qerda totali jew parzjali ta' kull dokument, oġġett, materjal, sustanza jew fajl elettroniku li fih jew li jinkorpora s-sigriet kummerċjali jew, skont il-każ, l-ghoti uffiċjali lill-applikant ta' dawk id-dokumenti, l-oġġetti, il-materjali, is-sustanzi jew l-fajls elettronici kollha jew parti minnhom.

2. Il-miżuri korrettivi msemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 1 għandhom jinkludu:

- (a) is-sejha lura tal-oġġetti kontraventorji mis-suq;
- (b) li l-prodotti kontraventorji titnehhilhom il-kwalità kontraventorja tagħhom;
- (c) il-qerda tal-oġġetti kontraventorji jew, fejn xieraq, l-irtirar tagħhom mis-suq, sakemm dan l-irtirar ma jdgħajjifx il-protezzjoni tas-sigriet kummerċjali inkwistjoni.

3. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li, meta jordnaw l-irtirar tal-prodotti kontraventorji mis-suq, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti tagħhom jistgħu jordnaw, fuq talba tad-detentur tas-sigriet kummerċjali, li l-prodotti jiġu kkonsenjati lid-detentur jew lil organizzazzjonijiet tal-karità.

4. L-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom jordnaw li l-miżuri msemmija fil-punti (c) u (d) tal-paragrafu 1 jitwettqu bl-ispejjeż għall-kontraventur, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet partikolari sabiex dan ma jsirx. Dawk il-miżuri għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dannu li jistgħu jiġġarrbu mid-detentur tas-sigriet kummerċjali minhabba l-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali.

*Artikolu 13***Kundizzjonijiet tal-applikazzjoni, salvagwardji u miżuri alternattivi**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jikkunsidraw applikazzjoni għall-adozzjoni tal-mandati ta' inibizzjoni u miżuri korrettivi previsti fl-Artikolu 12 u l-valutazzjoni tal-proporzjonalità tagħhom, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom ikunu meħtieġa li jqisu ċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-każ, inkluż, fejn xieraq:

- (a) il-valur jew karatteristiċi speċifiċi oħra tas-sigriet kummerċjali;
- (b) il-miżuri mehuda biex jiġi protett is-sigriet kummerċjali;

- (c) l-imġiba tal-kontraventur biex jikseb, juża jew jiżvela s-sigriet kummerċjali;
- (d) l-impatt tal-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali;
- (e) l-interessi legittimi tal-partijiet u l-impatt li l-ġhoti jew rifjut tal-miżuri jista' jkollu fuq il-partijiet;
- (f) l-interessi legittimi tal-partijiet terzi;
- (g) l-interess pubbliku; u
- (h) is-salvagwardja tad-drittijiet fundamentali.

Fejn l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jillimitaw id-dewmien tal-miżuri msemmija fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 12(1), dan iż-żmien għandu jkun biżżejjed biex jelimina kwalunkwe vantaġġ kummerċjali jew ekonomiku li l-kontraventur seta' jikseb mill-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-miżuri msemmija fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 12(1) jiġu revokati jew inkella jieqfu milli jkollhom effett, fuq talba tal-intimat, jekk l-informazzjoni inkwistjoni ma tibqax tissodisfa r-rekwiżiti tal-punt 1 tal-Artikolu 2 għal raġunijiet li ma jistgħux jiġu attribwiti direttament jew indirettament lill-intimat.

3. L-Istati Membri għandhom jipprovd u, fuq talba tal-persuna responsabbli li tkunu soġġetta għall-miżuri previsti fl-Artikolu 12, l-awtorità ġudizzjarja kompetenti tista' tordna kumpens fi flus li għandu jithallas lill-parti danneġġata minflok ma jiġu applikati dawk il-miżuri jekk jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) il-persuna kkonċernata fil-mument tal-użu jew l-iżvelar la kienet taf u lanqas kellha, taht iċ-ċirkostanzi, tkun taf li s-sigriet kummerċjali kien miksub minn persuna oħra li kienet qed tuża jew tiżvela sigriet kummerċjali b'mod illegali;
- (b) l-eżekuzzjoni tal-miżuri inkwistjoni tikkawża lill-persuna dannu sproporzjonat; u
- (c) kumpens pekunjarju lill-parti danneġġata tidher li hi raġonevolment sodisfaċenti.

Fejn ikun gie ordnat kumpens pekunjarju minflok il-miżuri msemmija fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 12(1), dan m'għandux jaqbeż l-ammont ta' royalties jew miżati li kienu jkunu dovuti, li kieku dik il-persuna kienet talbet awtorizzazzjoni biex tuża s-sigriet kummerċjali inkwistjoni, għall-perijodu ta' żmien li matulu l-użu tas-sigriet kummerċjali seta' gie pprobit.

Artikolu 14

Danni

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti, fuq talba tal-parti danneġġata, jordnaw lill-kontraventur li kien jaf jew li kellu jkun jaf li hu kien qed jagħmel il-ksib, l-użu, jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, li jhallsu lid-detentur tas-sigriet kummerċjali d-danni xierqa għall-hsara attwali mgarrba, b'riżultat tal-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw ir-responsabbiltà għad-danni ta' impjegati lejn min ihaddimhom għall-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali ta' min ihaddem fejn jaġixxu minghajr intenzjoni.

2. Meta jiġu stabbiliti d-danni msemmija fil-paragrafu 1, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom jikkunsidraw il-fatturi xierqa kollha, bħall-konsegwenzi negattivi ekonomiċi, li jinkludu qligħ mitluf, li l-parti li sarulha d-danni sofriet, xi profitti ingusti li saru mill-kontraventur u, f'każijiet xierqa, elementi barra fatturi ekonomiċi, bħall-preġudizzju morali ikkawżat lid-detentur tas-sigriet kummerċjali bil-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali.

B'mod alternattiv, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu, skont il-każ jiffissaw id-danni bhala somma li tithallas f'daqqa fuq il-baži ta' elementi bħal, ta' mill-inqas, l-ammont tar-royalties jew tat-tariffi li kieku kienu jkunu dovuti jekk il-kontraventur talab awtorizzazzjoni sabiex tuża s-sigriet kummerċjali inkwistjoni.

*Artikolu 15***Pubblikazzjoni tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji**

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fil-proċedimenti legali istitwiti għall-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu jordnaw, fuq talba tal-applikant u aspejjeż tal-kontraventur, miżuri xierqa għat-tixrid tal-informazzjoni li tikkoncerna d-deċiżjoni, li jinkludi l-pubblikazzjoni tagħha shiha jew parti minnha.
2. Kwalunkwe miżura msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandha tippreserva l-kunfidenzjalità tas-sigriet kummerċjali kif previst fl-Artikolu 9.
3. Biex jiġi deċiż jekk tiġix ordnata miżura msemmija fil-paragrafu 1 u meta tiġi vvalutata l-proporzjonalità tagħha, l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom iqisu, fejn xieraq, il-valur tas-sigriet kummerċjali, l-imġiba tal-kontraventur biex jikseb, juża jew jizvela s-sigriet kummerċjali, l-impatt tal-użu jew l-iżvelar illegali tas-sigriet kummerċjali, u l-probabbiltà ta' aktar użu jew żvelar illegali tas-sigriet kummerċjali mill-kontraventur.

L-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti għandhom iqisu wkoll jekk l-informazzjoni dwar il-kontraventur tkunx tali li tippermetti li tiġi identifikata persuna fiżika u, f'dak il-każ, jekk il-pubblikazzjoni ta' dik l-informazzjoni tkunx ġustifikata, b'mod partikolari fid-dawl tad-dannu possibbli li miżura bhal din tista' tikkawża għall-privatezza u r-reputazzjoni tal-kontraventur.

*KAPITOLU IV****Sanzjonijiet, rappurtar u dispożizzjonijiet finali****Artikolu 16***Sanzjonijiet għan-nonkonformità ma' din id-Direttiva**

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet ġudizzjarji kompetenti jistgħu jimponu sanzjonijiet fuq kwalunkwe persuna li tonqos jew tirrifjuta li tikkonforma ma' kwalunkwe miżura adottata skont l-Artikoli 9, 10 u 12.

Is-sanzjonijiet previsti għandhom jinkludu l-possibbiltà li jiġu imposti penali ta' pagamenti rikorrenti f'każ ta' nonkonformità ma' miżura adottata skont l-Artikoli 10 u 12.

Is-sanzjonijiet previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.

*Artikolu 17***Skambju ta' informazzjoni u korrispondenti**

Bl-għan li ssir promozzjoni tal-kooperazzjoni, li tinkludi l-iskambju ta' informazzjoni, bejn l-Istati Membri u bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni, kull Stat Membru għandu jagħżel korrispondent nazzjonali jew aktar fuq xi kwistjoni li tirrelata mal-implimentazzjoni tal-miżuri msemmija f'din id-Direttiva. Huwa għandu jikkomunika d-dettalji tal-korrispondent jew korrispondenti nazzjonali lill-Istati Membri l-oħra u l-Kummissjoni.

*Artikolu 18***Rapporti**

1. Sad-9 ta' Ġunju 2021, l-Uffiċċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea, fil-kuntest tal-attivitajiet tal-Osservatorju Ewropew dwar il-Ksur tad-Drittijiet tal-Proprietà Intellettuali, għandu jhejji rapport inizjali dwar xejriet ta' litigazzjoni fir-rigward tal-ksib, l-użu jew l-iżvelar illegali ta' sigriet kummerċjali skont l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva.
2. Sad-9 ta' Ġunju 2022, il-Kummissjoni għandha tfassal rapport intermedju dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, u għandha tippreżentah lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Dak ir-rapport għandu jiehu f'kunsiderazzjoni r-rapport imsemmi fil-paragrafu 1.

Ir-rapport intermedju għandu jeżamina, b'mod partikolari, l-effetti possibbli tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva fuq ir-riċerka u l-innovazzjoni, il-mobilità tal-impjegati u fuq l-eżerċizzju tad-dritt għal-libertà tal-espressjoni u tal-informazzjoni.

3. Sad-9 ta' Ġunju 2026, il-Kummissjoni għandha tfassal evalwazzjoni tal-impatt ta' din id-Direttiva u tippreżenta rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.

Artikolu 19

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sad-9 ta' Ġunju 2018. Huma għandhom jikkomunikaw minnufih it-test ta' dawk il-miżuri lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawk il-miżuri, dawn għandhom ikollhom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati mit-tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. L-Istati Membri jiddeterminaw kif għandha issir din ir-referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet ewlenin tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 20

Dhul fis-sehh

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

Artikolu 21

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Strasburgu, it-8 ta' Ġunju 2016.

Għall-Parlament Ewropew
Il-President
M. SCHULZ

Għall-Kunsill
Il-President
A.G. KOENDERS
